

PRIMORSKI TEHNOLOŠKI PARK d.o.o.

1 Uvod

Raziskovalna in inovacijska strategija Slovenije 2011-2020 opredeljuje, da smo v samem središču nove svetovne gospodarske revolucije, ki nas pelje iz postindustrijske dobe **v družbo znanja**. Ne glede na hitrost teh sprememb, bodo **zmagovalci v njej tisti, ki bodo znali najbolj pritegniti in uporabiti svoj talent**.

Prihodnost po napovedih ekonomskih strokovnjakov prinaša delitev na:

1. države, ki bodo znale odgovoriti na prihod družbe znanja, in
2. države, v katerih bo ekonomski in družbeni zaostanek vedno večji.

Zaradi velikega pomena revolucije gospodarsko najbolj **razvite države sistematično spodbujajo podjetništvo, nastajanje startup podjetij in pomagajo podjetjem v času rasti**. Večina sredozemskih evropskih držav pa žal po napovedih spada v drugo skupino predvsem zaradi zastarelih vrednot, prenizke stopnje inoviranja, neusklajenih politik in počasnega odzivanja na svetovne spremembe.

Nihče od nas si ne želi, da bi bila Slovenija in s tem tudi naša regija v skupini teh držav, saj imamo stvarne možnosti (infrastruktura, programi za spodbujanje podjetništva in inovativnosti, usposobljen kader), da pospešimo dosedanjí razvoj.

Na svetovni ravni so mesta, regije in države ugotovile, da t.i. **vojna za talente ne poteka samo na ravni podjetij, temveč tudi na ravni geografskih območij**. Velika in pomembna usmeritev na svetovni ravni je nastajanje t.i. podjetniških vozlišč ('hubov'). Talenti namreč težijo k temu, da se zbirajo na tistih geografskih območjih (mesta, regije, države), kjer lahko unovčijo svoje prednosti – najraje skozi tehnološki razvoj ob pravih vrednotah.

Ali je Goriška regija v prihodnje lahko na seznamu 'hubov'?

2 Predstavitev Primorskega tehnološkega parka (PTP)

❖ Lastniška struktura

Trenutni lastniki Primorskega tehnološkega parka d.o.o so:

- ❖ 49,7837% Občina Šempeter-Vrtojba
- ❖ 43,8295% Mestna občina Nova Gorica
- ❖ 5,9541% Občina Renče-Vogrsko
- ❖ 0,1442% Univerza v Novi Gorici
- ❖ 0,1442% Letrika d.d.
- ❖ 0,1442% Elektro Primorska d.d.

❖ Namen ustanovitve PTP

Primorski tehnološki park je bil **ustanovljen z namenom** dviga tehnološkega nivoja, zaposlenosti, produktivnosti ter razvoja podjetništva in konkurenčnosti gospodarstva regije. Poslanstvo PTP je **skrb za nastanek, delovanje in rast inovativnih tehnološko najzahtevnejših podjetij**.

PTP je pravno-formalno družba z omejeno odgovornostjo (d.o.o.) neprofitnega značaja. **Sredstva** pridobljena s strani mednarodnih, državnih, občinskih in drugih namenskih virov **se uporabijo za nepridobitne namene**, ki so skladni s cilji delovanja družbe¹.

❖ *Poslanstvo*

Primorski tehnološki park d.o.o. je družba, ki **skrbi za nastanek, delovanje in rast inovativnih tehnološko najzahtevnejših podjetij**. Podjetjem pomagamo pri premagovanju podjetniških in tržnih izzivov, s ciljem, da podjetja čim hitreje razvijejo svoje ideje v izdelke in storitve ter vstopijo na trg^{2,3}.

❖ *Vizija*

V Primorskem tehnološkem parku **želimo ustvariti mednarodno prepoznavno poslovno okolje**, ki bo privlačno za vrhunska, inovativna, visoko-tehnološka podjetja in znanstveno-raziskovalni svet ter s tem **prispevati h gospodarskemu razvoju regije**⁴.

❖ *Dejavnost in storitve PTP*

Družba pretežni del dejavnosti izvaja za potrebe članov, pri čemer izvaja naslednje storitve⁵:

- **marketinška podpora** na domačem in tujem trgu v obliki tržnih informacij, z izvajanjem promocije, navezovanjem poslovnih stikov, povezovanjem v mreže tehnoloških parkov, organizacijo predstavitev, direktno prodajo;
- **finančno svetovanje** in **pomoč pri pridobivanju sredstev** iz ugodnih aranžmajev;
- tehnološko svetovanje in izvajanje zaščite industrijske lastnine;
- strokovno **preverjanje in ocenjevanje posameznih idej**, inovacij in iskanje poslovnega interesa;
- **izobraževanje** podjetnikov;
- vpliv na pogoje v okolju (davki in prispevki);
- **razvoj poslovne sinergije** med podjetji in grupiranje tržnih interesov;
- nastop na globalnem tržišču in **vključevanje v mednarodne projekte**;
- **pomoč pri ustanavljanju podjetij** in iskanju partnerjev;
- **dajanje poslovnih prostorov v ugoden najem**;
- dostop in uporaba potrebne infrastrukture;
- storitve skupnega pomena, potrebne za delo članov v družbi.

❖ *Zaposleni*

- **direktorica**: univ. dipl. ekonomist, 13 let delovnih izkušenj, 5 let v PTP
- **3 strokovni sodelavci**: 1 univ. dipl. pravnik, 2 visoka strokovna šola (ekonomija in management)
- **1 upravnika stavbe - hišnik**

❖ *Letni proračun za zagotavljanje poslanstva in izvajanja dejavnosti:*

- v zadnjih nekaj letih: **200.000-220.000 EUR**

¹ Statut Primorskega tehnološkega parka d.o.o. sprejet na Skupščini družbenikov, 20.11.2001

² Statut Primorskega tehnološkega parka d.o.o. sprejet na Skupščini družbenikov, 20.11.2001

³ Spletna stran PTP: www.primorski-tp.si

⁴ Spletna stran PTP: www.primorski-tp.si

⁵ Statut Primorskega tehnološkega parka d.o.o. sprejet na Skupščini družbenikov, 20.11.2001

3 Vloga tehnoloških parkov in njihov prispevek h konkurenčnosti gospodarstva in oblikovanju novih delovnih mest

Med pomembnejše probleme vseh regij sodi **potreba po zagotavljanju večje konkurenčnosti gospodarstva** v primerjavi z razvitimi regijami ter doseganje ugodnejše pozicije v primerjavi z ostalimi državami⁶. Za razvoj konkurenčnega gospodarstva je **zelo pomembna vzpostavitev učinkovite podjetniško-inovacijske infrastrukture, kamor sodijo tudi subjekti inovativnega okolja** (tehnološki parki, univerzitetni in podjetniški inkubatorji).⁷

V razmerah vedno večje konkurence med regijami predstavljajo znanstveni in tehnološki parki orodje za spodbujanje ekonomskega razvoja⁸. **Večina držav ustanavlja tehnološke parke kot del regionalne strategije za razvoj novih podjetij**⁹ ter s tem vpliva na pospeševanje regionalnega razvoja in rast konkurenčnosti regije. Politična javnost obravnava parke kot **vpliven inštrument za promocijo regionalnega razvoja in inovacij, v povezavi z ustanavljanjem novih podjetij in mreženjem med gospodarsko in akademsko sfero**¹⁰.

❖ Vloga tehnoloških parkov

Mednarodno združenje znanstvenih in tehnoloških parkov (IASP) navaja, da znanstveni in tehnološki parki promovirajo gospodarski razvoj in konkurenčnost regij, ustvarjajo nove podjetniške priložnosti, spodbujajo podjetništvo, inkubirajo nova inovativna podjetja, ustvarjajo na znanju temelječa delovna mesta, gradijo privlačno poslovno okolje za privabljanje visokokvalificiranih delavcev, dodajajo vrednost zrelim podjetjem ter spodbujajo sinergije med univerzami in podjetji.

Če želijo tehnološki parki dosegati pozitivne učinke na regijo kot celoto morajo **z lokalnimi oblastmi uskladiti razvojne strategije**¹¹. Pri tem ne smemo zanemariti dejstva, da so tehnološki parki lahko vplivno orodje regionalnega razvoja le, če so ustrezno vodeni¹².

Splošni namen tehnoloških parkov je uresničevanje državnih in regionalnih strategij na področju ustvarjanja novih podjetij in spodbujanja ekonomskega razvoja. Njihova primarna vloga je, da¹³:

- sprejemajo nova, na znanju temelječa, podjetja in jih umeščajo v skupno okolje,
- promovirajo inovacije in povezujejo raziskovalne organizacije s podjetji ter
- usmerjajo lokalne vire znanja z namenom doseganja ekonomske osnove regije.

⁶ Al Mazidi Salah. 2009. Guidelines to Leverage Public Partnership by Enhancing Public Research Institutes Roles in the STP's New Generation. XXV IASP World Conference on Science & Technology Parks 2009. 1.-4. junij 2009, 1-22.

⁷ Republika Slovenija, Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo ter Ministrstvo za Gospodarstvo. 2010. Držna Slovenija 2020 – Družba znanja. Raziskovalna in inovacijska strategija Slovenije 2011 – 2020. Osnutek za javno razpravo, 4. oktober 2010.

⁸ Kettula, Teppo. 2005. The Role of Finnish Science Parks and Experiences on Building Regional Innovation Systems. Zbornik 25. konference PODIM – Ustvarjanje okolja za prenos inovacij. 10. – 11. marec 2005, 71-83.

⁹ Koh, Francis C.C., Winston T.H. Koh in Feichin Ted Tschang. 2005. An analytical framework for science parks and technology districts with an application to Singapore. Journal of Business venturing 20 (2005), 217-239.

¹⁰ Hansson, Finn, Kenneth Husted in Jakob Vestergaard. 2005. Second generation science parks: from structural holes jockeys to social capital catalysts of knowledge society. Technovation 25 (2005), 1039-1049.

¹¹ Aneiros, Nonito in Doroteo López. 2006. Regional growth and STPs – Plenary Session, How Science Parks can enhance Regional Growth Strategies. XXV IASP World Conference on Science & Technology Parks 2006. 6.-9. junij 2006, 1-8.

¹² Sanz, Luis. 1998b. Science and Technology Parks: An overview of models and tendencies. Article, 1-10.

¹³ Kirk, M. Chris in Brian C. Catts. 2004. Science and Technology Park – Scoping Study. Prepared for New Zealand Trade and Enterprise. [online]. Dostopno na: [online]. Dostopno na: http://www.marylandtedco.com/_media/pdf/tedcoprograms/NBIA_BestPracticesReport [10. 10. 2008].

❖ *Umeščenost tehnoloških parkov v državne in regionalne dokumente*

Tehnološki parki so umeščeni v ključne strateške državne in regionalne dokumente:

1. **Državni razvojni program Republike Slovenije** za obdobje 2007-2013 skladno z Lizbonsko strategijo med načrtovane aktivnosti vključuje **spodbujanje podjetništva in razvoj podpornega okolja**, kamor sodijo tehnološki parki, univerzitetni in podjetniški inkubatorji in pisarne za prenos tehnologij.
2. **Zakon o podpornem okolju za podjetništvo**¹⁴ navaja, da so **tehnološki parki** osebe javnega ali zasebnega prava, ki **izvajajo storitve za spodbujanje razvoja podjetništva in inovativnosti**.
3. **Pravilnik o vodenju evidence subjektov inovativnega okolja**¹⁵ opredeljuje **tehnološki park** kot institucijo, ki na **prostorsko koncentrirani večji lokaciji združuje** razvojno raziskovalne in poslovne dejavnosti novih inovativnih tehnoloških podjetij in razvojno-raziskovalnih oddelkov podjetij. Tehnološki park hkrati **omogoča nastajanje novih inovativnih tehnoloških podjetij** in **nudi urejeno poslovno okolje s širšim naborom podpornih, upravnih in intelektualnih storitev** za ta podjetja.
4. **Regionalni razvojni program Severne Primorske (Goriške statistične regije) 2012-2014** v svoji viziji navaja, da bomo **spodbujali inovativnost, okrepili bomo konkurenčnost gospodarstva**.¹⁶ Dokument navaja, da regija vizijo lahko uresniči s **spodbujanjem inovativnosti in ustvarjalnosti** ljudi, izobraževanjem, usposabljanjem in vseživljenjskim učenjem, pospeševanjem prestrukturiranja in inoviranjem **gospodarskih dejavnosti, krepitvijo soodgovornosti za razvoj, izkoriščanjem lastnih razvojnih potencialov** itd. Razvojne prioritete regije, ki zadevajo tehnološki park so **strategija znanja za podjetnost in razvoj** in **strategija inovativnosti v gospodarstvu**
5. **SIP-Slovenska industrijska politika** (predlog je bil dec. 2012 poslan v medsektorsko usklajevanje): Poglavje 'Usmeritve slovenske industrijske politike za gospodarski razvoj' navaja **izboljšanje poslovnega okolja, krepitve podjetništva in inovacij** (usmeritev podpore v nova, inovativna in rastoča podjetja) ter **usmeritev podpore v perspektivna tehnološka in industrijska področja**. Eden ključnih ciljev SIP je izboljšanje poslovnega okolja kot pogoj za povečanje vlaganj v tehnološki in gospodarski razvoj. Med usmeritvami SIP je nadaljnji razvoj in nadgradnja podpornih subjektov podjetniškega in inovativnega okolja (**tehnološki parki**, univerzitetni in podjetniški inkubatorji, tehnološki centri, pisarne za prenos tehnologij, točke VEM itd.) **predvsem v obliki razvoja, komplementarnosti in nadgradnje storitev, ki jih ti subjekti ponujajo**.
6. **Držna Slovenija – nacionalna raziskovalna in inovacijska strategija Slovenije RISS 2011-2020**: Dokument navaja, da je za **razvoj konkurenčnega gospodarstva izredno pomembna vzpostavitev učinkovite podjetniško-inovacijske infrastrukture** (to so vladne izvajalske institucije, **subjekti podpornega okolja, opredeljeni v Zakonu o podpornem okolju za podjetništvo (ZPOP-1)**, druge javne in zasebne institucije ter finančni posredniki)

14 Ur.l. RS, št. 102/2007 z dne, 09.11.2007

15 Uradni list RS, št. 25/2008 z dne, 14.03.2008

16 Izvedbeni načrt RRP Severne Primorske (Goriške statistične regije) za obdobje 2012-2014 (osnutek)

❖ *Značilnosti tehnoloških parkov*

Številne skupine deležnikov dajejo znanstvenim in tehnološkim parkom svojevrstno kompleksnost. Med ključnimi skupinami deležnikov, ki imajo neposredni interes za park so javni sektor (država, regija, lokalne skupnosti), gospodarstvo in izobraževalno-raziskovalne institucije, med katerimi pa lahko zaznamo tudi konfliktne interese.

Iz proučevanja literature in dobrih praks tehnoloških parkih lahko trdimo, da nista niti dva parka enaka, kar je posledica kompleksnosti, ki jo označujejo različne kombinacije poslanstva, ciljev, strategij, interesov deležnikov, lokacije, ekonomskega okolja, povezav z univerzami in R&D institucijami itd.

Lahko pa kljub temu strnemo nekaj značilnosti, ki so skupne večini parkov:

- razpoložljivost **prostorskih kapacitet**,
- **lociranost v bližini univerze oz. raziskovalne inštitucije in pozvezanost z njo** z namenom vzpostavljanja priložnosti za prenos znanja in tehnologij,
- **primerno okolje za izbrana podjetja** (visoko-tehnološka, inovativna, na znanju temelječa podjetja),
- **vzpostavljen inkubator s podpornimi storitvami** pri ustanavljanju in začetnih fazah rasti novih podjetij ter razvoju in globalizaciji,
- **proaktivna ekipa tehnološkega parka**, ki pri izvajanju aktivnosti presega zgolj upravljanje z nepremičninami.

❖ *Doseganje učinkov na razvoj regije in uspešnost tehnološkega parka*

K merjenju učinka parkov na razvoj regije lahko pristopimo z merjenjem makroekonomskih kazalcev kot so proizvodnja, bruto domači proizvod in zaposlenost¹⁷ ali specifičnih kriterijev kot so število novoustvarjenih podjetij in delovnih mest, prenos tehnologij iz lokalnih univerz v podjetja itd.¹⁸ **Kakšen je dejanski vpliv znanstvenih in tehnoloških parkov na širši razvoj ekonomije pa ostaja še vedno odprto vprašanje**, saj ga je zaradi kompleksnosti znanstvenih in tehnoloških parkov, težko izmeriti. Tehnološki park ima več možnosti za uspeh, če je ustanovljen v velikih in visoko razvitih regijah, z močno raziskovalno bazo, visoko stopnjo kulture podjetništva, z univerzo ali raziskovalno institucijo, ki je solastnik parka in hkrati tudi aktivno udeležena v parku, ter proaktivnim in podjetniško naravnanim menedžmentom¹⁹.

Ker so parki odvisni od značilnosti okolja, v katerem delujejo, je pri njihovem načrtovanju pomembno opredeliti razmerje parka z lokalno ekonomijo²⁰. Nasveti za dobro promocijo parka v regionalnem okolju so vključevanje lokalne ali regionalne oblasti, dviganje zavedanja o podjetništvu z uporabo primerov dobrih praks, razširjanje skupne kulture o podjetništvu in inovacijski dejavnosti na dogodkih (seminarji, konference, delavnice, sejmi itd.), pritegnitev strokovnjakov k sodelovanju itd.²¹.

¹⁷ Lazkano, Mari. 2001. *Technology Parks & Economic Growth at a Regional Level*. XVII IASP World Conference on Science and Technology Parks. 11.-13. junij 2009, 95-102.

¹⁸ Hommen, Leif, David Doloreux in Emma Larsson. 2005. *Emergence and Growth of Mjärdevi Science Park in Linköping, Sweden*. CIRCLE Electronic Working Paper Series, Paper no. 2005/16. Str. 1-46.

¹⁹ Rowe, David N E. 2008. *Success Factors for Science Parks in the Developed World and Emerging Economies*. XVII IASP World Conference on Science and Technology Parks. 14.-17. september 2008, 1-8.

²⁰ Sakkas, Nikos, Artemis Saitakis in Dionysia Alexandropoulou. 2001. *Technology Parks as instruments for business innovation: A presentation of the Greek experience and an identification of transferable concepts and practices*. Event Information and Communication Technologies, Syria.

²¹ Aneiros, Nonito in Doroteo López. 2006. *Regional growth and STPs – Plenary Session, How Science Parks can enhance Regional Growth Strategies*. XXV IASP World Conference on Science & Technology Parks 2006. 6.-9. junij 2006, 1-8.

4 Izhodišča programa PTP 2013-2014 →

Po splošnih značilnostih se PTP ne razlikuje od ostalih tehnoloških parkov po svetu (razpoložljivost prostorskih kapacitet, povezava z univerzo, primerno okolje za izbrana podjetja, inkubator), vendar mora pri oblikovanju svoje ponudbe upoštevati značilnosti okolja, v katerem deluje.

Vsak tehnološki park mora **oblikovati svojo edinstveno ponudbeno vrednost** ter jo tržiti svojim ciljnim skupinam, pri čemer mora značilnosti slednjih dobro poznati. V splošnem zajema edinstvena ponudbena vrednost tehnoloških parkov vstopne kriterije za članstvo, lokacijo, povezave in programe, pri čemer je ključnega pomena, da vsak park jasno opredeli posamezne značilnosti svoje ponudbe²².

V l. 2013 uvajamo v PTP vrsto novih programov in projektov s katerimi želimo poudariti edinstveno ponudbeno vrednosti PTP ter s programi **ne samo uresničevati poslanstva** (skrb za nastanek, delovanje in rast inovativnih in tehnološko najzahtevnejših podjetij), **ampak z rezultati dolgoročno predvsem prispevati k namenu, zaradi katerega je bil PTP ustanovljen** (dvig tehnološkega nivoja, zaposlenosti, produktivnosti, dohodkov prebivalstva ter razvoja podjetništva in konkurenčnosti gospodarstva).

❖ Usmerjeni smo v startup podjetništvo

Temeljno gonilno silo podjetniškega procesa in gospodarskega razvoja predstavljajo **visoko motivirani podjetniki (talenti)**, ki so se pripravljene in sposobni soočiti z izzivi izgradnje in rasti podjetja. **Startup podjetja** so najbolj primerna oblika komercializacije inovacij. **Ključna so** zaradi inovacij, novih delovnih mest in gospodarske rasti.

Pri tem **je bistvenega pomena njihova stopnja preživetja**, ne pa toliko samo ustanavljanje podjetij. Umrljivost start-up podjetij je zaradi zahtevnosti poslovne operacije izjemno velika, zato je **nujno, da se takšno podjetje nahaja v ustreznem podjetniško-inovativnem okolju**, kjer ima na voljo:

- fleksibilno podjetniško infrastrukturo,
- dostop do najsodobnejšega znanja o izgradnji visokotehnoloških podjetij,
- skupnost posameznikov z enakimi vrednotami (ostala start-up podjetja, utrjena podjetja in podjetniki),
- dostop do poslovnih storitev, ki so prilagojene start-up podjetjem,
- dostop do virov financiranja za zagon, razvoj in rast podjetja.

Več študij je potrdilo, da **ustrezen podjetniški ekosistem zmanjša umrljivost start-up podjetij** na eni strani ter po drugi strani **močno pospešuje njihovo nastajanje**.

❖ Temelji programa PTP

Program PTP temelji na fazah razvoja startup podjetij in različnih potrebah po podpori glede na fazo razvoja in rasti v kateri se podjetnik oz. skupina nahaja. Uspešen prehod podjetja iz ene faze v drugo še ne zagotavlja uspeha v novi fazi, lahko pa možnost uspeha izboljšamo s programi, ki podjetnikom v posameznih fazah pomagajo pri reševanju poslovnih in tehničnih izzivov s katerimi se srečujejo na svoji podjetniški poti. **Faze razvoja in rasti smo združili v tri skupine:**

1. aktivacija talenta:

- programi, ki širijo vrednote inovativnosti in podjetnosti (da najbolj sposobni posamezniki pridobijo vpogled v možnosti, ki jih imajo na podjetniški poti) ter,
- kar je ključno, da se talentom sistematično pomaga pri razvoju podjetniške ideje in se jih vključi v tiste

²² Kirk, M. Chris in Brian C. Catts. 2004. Science and Technology Park – Scoping Study. Prepared for New Zealand Trade and Enterprise. [online]. Dostopno na: [online]. Dostopno na: http://www.marylandtedco.com/_media/pdf/tedcoprograms/NBIA_BestPracticesReport [10. 10. 2008].

programe, ki mu omogočajo realizacijo poslovnih ambicij.

2. start-up podjetja:

- priprava poslovnega načrta, ustanovitev podjetja, realizacija minimalno sprejemljivega produkta oz. storitve ter organizacija podjetja. V tej fazi je umrljivost podjetij največja, zato je nujno, da imajo startup podjetniki ustrezno okolje in programe, ki jim pomagajo skozi najbolj kritične točke rasti mladega podjetja.

3. globalna rast:

- preskok iz garažnega podjetja v profesionalno organizirano družbo, ki želi konkurirati na globalnem trgu je največji izziv podjetništva. V tej fazi je za start-up podjetja nujno mentorstvo, dostop do globalnih podjetniških stičišč in kapital, kar olajša rast in širjenje podjetja na tuje trge.

❖ Cilji programa PTP 2013 - 2014 →

Program PTP zasleduje dva ključna cilja:

1. **dvigniti nivo podjetniškega aktiviranja talentov in povečati število inovativnih startup podjetij** - več ljudi z znanjem bi moralo sanjati o izgradnji globalno prebojnega podjetja,
2. **prispevati k ustvarjanju novih delovnih mest in gospodarski rasti** – prav startup podjetja dolgoročno ustvarjajo velik del novih delovnih mest in prispevajo h gospodarski rasti;

Posredni cilji programa PTP 2013 – 2014 →

1. **prispevati k vnašanju nove konkurenčne dinamike v gospodarski sistem** – startup podjetja so najbolj dinamične gospodarske organizacije na trgu (gospodarstvo ostaja zdravo, čilo, prizadevno, posamezna podjetja težje zaspijo na lovorikah),
2. **promovirati inovacijski sistem** – visokotehnološka in na znanju temelječa startup podjetja so zelo povezana z institucijami znanja (univerze, RR institucije),
3. **vnesti vrednote proaktivnosti v družbo** – startup podjetništvo spreminja vrednote družbe in prinaša nov miselni vzorec, ki je skladen z družbo znanja (prebivalstvo se začne vedno bolj zavedati lastne odgovornosti za svoje delo in karierni razvoj),
4. **mednarodno se povezati, da bi lahko spodbujali rast podjetij na svetovnih trgih** - talenti s podjetniškimi ambicijami si želijo uspeti na svetovnih trgih.

❖ Povezovanje s partnerji

V PTP želimo zgraditi konkurenčni startup ekosistem, ki bo spodbujal razvoj inovativnega podjetništva na Goriškem. Zato smo se v juliju 2012 pridružili Iniciativi Start:up Slovenija. Nosilci iniciative so Tehnološki park Ljubljana, Tovarna Podjemov - inkubator Univerze v Mariboru in Razvojni center IKT Kranj. Primorski tehnološki park, Institut Jožef Stefan, RSG Kapital – sklad tveganega kapitala in Združenje inkubatorjev in tehnoloških parkov pa sodelujemo kot osrednji partnerji iniciative.

V okviru iniciative se povezujemo zato, da bi z znanjem, voljo, vizijo in družbeno odgovornostjo ustvarjali sodoben podjetniški ekosistem v Sloveniji. Iniciativa je v svojem osrednjem dokumentu 'Start:up Manifesto' prikazala ključne izzive in rešitve izgradnje svetovno konkurenčnega slovenskega startup ekosistema. Z izvedbo programov, ki gradimo v okviru Iniciative, lahko izoblikujemo tak startup ekosistem, ki bo omogočal izgradnjo platforme za spodbujanje talentov za startup podjetništvo v Sloveniji. **Del programov PTP bomo izvajali v partnerstvu v okviru Iniciative Start:up Slovenija.**

5 Program PTP 2013-2014 →

V nadaljevanju je povzetek Programa PTP 2013-2014 →, ki je bil sprejet na 56. seji Skupščine Primorskega tehnološkega parka, 18.12.2012.

Vsebine so razdeljene v 4 sklope:

1. *Programi celovite poslovne podpore za uspešno ustanovitev in zagon startup podjetij*
2. *Programi za podporo start-up podjetjem pri njihovem razvoju, rasti in prodoru na globalni trg*
3. *Programi za krepitev podjetniške kulture in spodbujanje inovativnosti*
4. *Virtualna projektna pisarna – priprava in vodenje novih projektov*

Opis projektov po programskih sklopih:

1. Programi celovite poslovne podpore za uspešno ustanovitev in zagon startup podjetij

❖ **START-UP Center – INKUBATOR Primorskega tehnološkega parka**

Gre za oblikovanje celovitega spleta poslovne podpore za uspešno ustanovitev in zagon podjetij.

V okviru START-UP Centra izvajamo dva programa: program pred-inkubacije in program inkubacije.

- a. **Program pred-inkubacije:** Nosilec podjetniške ideje nudimo celovito podporo pri presoji podjetniške priložnosti, pripravi učinkovitega poslovnega načrta in ustanovitvi podjetja. Potencialne podjetnike motiviramo in spodbujamo k podjetništvu.
- b. **Program inkubacije:** Nosilce podjetniške ideje, ki s predstavitvijo pred komisijo in v postopku ocenjevanja poslovnega načrta prepričajo komisijo za sprejem v članstvo Primorskega tehnološkega parka, vključimo v program inkubacije. Program inkubacije zajema možnost najema poslovnega prostora v PTP po nižji ceni, generalistično in specialistično podjetniško svetovanje, mentorstvo, mreženje z ostalimi podjetniki, informiranje o podjetniških priložnostih, promocijo najboljših start-up podjetij ter vključevanje v programe PTP in partnerjev, ki so namenjeni podpori start-up podjetjem pri razvoju, rasti in vstopu na globalni trg.

❖ **START:UP Geek House**

Start:up Geek House ponuja vse, kar potrebuje podjetnik, tako z vidika najsodobnejšega znanja, kot tudi infrastrukture, da lahko začne s svojim podjetjem. Start:up Geek House je delovni prostor (co-working space) namenjen ambicioznim start-up podjetjem z drznim, inovativnim in podjetnim talentom z znanjem z visoko dodano vrednostjo, ki snujejo nov podjetniški podvig. Primarni namen skupnega prostora je sodelovanje med podjetniki, medsebojna pomoč z izmenjavo znanja in izkušenj, spodbujanje in mentoriranje. 'Stanovalci' v Start:up Geek House imajo svojega podjetniškega mentorja, katerega naloga je, da jim pomaga pri težjih odločitvah, oblikovanju strategije, spremlja njihov napredek itd.

❖ **i-Time + podjetniški pospeševalnik**

i-Time je podjetniški pospeševalnik idej za talente, ki razvijajo podjetniške ideje na področju IKT, multimedije in zabavne industrije. Sestavljen je iz vsebin (izobraževanja, dostop do raziskovalne infrastrukture na institucijah,

skladov tveganega kapitala itd.), ki talentom pomagajo pri razvoju poslovne ideje in jedrne kompetence ter pridobitvi osnovnega podjetniškega znanja in definiranju ponudbene vrednosti. Sestavni del pospeševalnika idej so tudi različna globalna tekmovanja za talente Hackaton, Imagine Cup, ..., Partner projekta je tudi Microsoft Innovation Center.

Nagradni sklad podjetniškega pospeševalnika iTime+ najboljši ekipi zagotavlja denarno nagrado v višini 20.000 EUR, 3-mesečno izobraževanje iTime Camp, možnost koriščenja storitev Razvojnega centra IKT Kranj in programa Microsoft BizSpark, možnost sodelovanja na mednarodni B2B konferenci v Barceloni itd.

❖ ***Starting Business in Slovenia?***

Starting Business in Slovenia? smo zasnovali z namenom pomagati tujim podjetnikom, ki želijo vstopiti na slovenski trg. Program vključuje ustrezno prilagojeno infrastrukturo ter storitve, ki tujcem močno olajšajo začetek in zagon poslovanja v Sloveniji. Storitve bo PTP zagotavljal tudi v sodelovanju z zunanjimi ponudniki (npr. računovodski servisi, davčni in finančni svetovalci, sodni prevajalci in tolmači itd.).

❖ ***T-lab – laboratorij turističnih priložnosti***

Gre za čezmejni projekt, ki je bil uspešen na razpisu za standardne projekte programske sheme Evropskega teritorialnega sodelovanja – program čezmejenga sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013. Projekt je do višine 95% sofinanciran navedenega programa. Namen projekta T-lab je spodbuditi inovativne pristope, storitve, procese in produkte v turizmu ter tako povečati kurenčnost regije in prepoznavnost njene turistične ponudbe. Projekt predvideva razvoj virtualnega Laboratorija turističnih priložnosti preko katerega se bo z uporabo novih tehnologij spodbujalo uresničevanje inovativnih idej v turizmu.

❖ ***Brainstorming laboratorij za podjetne študente***

V PTP bomo vzpostavili 'Brainstorming' laboratorij za študente (s poudarkom na študentih tehničnih strok). Program bo namenjen spodbujanju in podpori pri realizaciji študentskih idej v sodelovanju s profesorji, raziskovalci, podjetji in podpornim okoljem za podjetnike. Cilj programa je, da študenti po zaključku študija ustanovijo podjetje in se vključijo v inkubator PTP.

2. Programi za podporo start-up podjetjem pri njihovem razvoju, rasti in prodoru na globalni trg

❖ ***START:UP Leta – tekmovanje za najboljše start-up podjetje v Sloveniji***

Start:up Leta je projekt, ki poteka na nivoju države. Gre za izbor najboljšega startup podjetja leta. Namen izbora je prepoznati najboljše podjetniške ekipe in startup podjetja v slovenskem prostoru, jih strokovno podpreti, povezati s potencialnimi investitorji in promovirati v širši javnosti. Start:up leta deluje v tesni povezavi z državnim razpisom Slovenskega podjetniškega sklada, na katerem startup podjetja lahko pridobijo do 70.000 EUR nepovratnih sredstev za zagon podjetja. Z vključitvijo na tekmovanje imajo podjetja možnost pridobiti do 25 od 100 točk razpisa.

❖ ***GO:Global platforma za globalno rast podjetij***

Program je razvil Tehnološki park Ljubljana. Namenjen je predvsem mednarodno usmerjenim visokotehnološkim startup podjetjem, ki temeljijo na znanju z visoko dodano vrednostjo. Program zagotavlja ustrezno podporo pri hitri globalni rasti in vstopu na tuje trge, tako z vidika infrastrukture kot tudi z vidika znanja, mentoriranja ter mednarodnega mreženja. Program Go:Global zajema infrastrukturo (možnost koriščenja prostorov v tehnoloških parkih po svetu), intenziven mentorski program, platformo za pridobitev kapitala in izgradnjo tima, platformo za hitro globalno rast ter delovne obiske v tujino.

PTP se v program vključuje kot partner. Sodelovali bomo tako pri nadaljnjem razvoju in promociji programa kot pri vključevanju startup podjetij iz naše regije v koriščenje njegove ponudbe.

❖ **Microsoft BizSpark Program**

Primorski tehnološki park je konec I. 2012 postal Microsoft Network Partner. Program je namenjen pospeševanju razvoja mladih podjetij z zagotavljanjem ključnih virov, ki ji mlado podjetje najbolj potrebuje v začetnih fazah razvoja in rasti. V program se lahko vključijo podjetja, ki so mlajša od 5 let in razvijajo produkt, ki temelji na programski opremi. PTP bo startup podjetjem pomagal, da v okviru programa pridobijo:

- *Microsoftovo programsko opremo brezplačno za 3 leta* (Windows Software Development Kit, Microsoft Expression Studio, Microsoft SQL Server, Microsoft Visual Studio, Windows, Windows Azure, Windows Phone and Windows Server)
- *podpore*: v povezavi s tehnološkimi parki, podjetniškimi inkubatorji, investitorji, svetovalci, vladnimi agencijami in ponudniki gostovanja, ki so v mreži Microsoft Network partnerjev dobijo startup podjetja dostop do celovite podpore povsod po svetu,
- *vidnost*: startup podjetja z vključitvijo v BizSpark dobijo priložnost promocije preko Microsoftove mreže in možnost povezave z bodočimi kupci, investitorji in partnerji.

❖ **SloWug NG**

SloWUG NG je uporabniška skupina, ki združuje uporabnike in strokovnjake na področju Microsoftovih operacijskih sistemov in strežniških aplikacij. V okviru programa se v PTP vsak mesec odvijajo brezplačni strokovni dogodki, na katerih priznani strokovnjaki širijo novo znanje, izmenjujejo ideje in izkušnje z udeleženci ter prispevajo k mreženju. Uporabniško skupino SloWUG NG vodi Luka Manojlovič, podpirata pa jo Microsoft Slovenija in PTP.

❖ **Podjetniški AWP Primorskega tehnološkega parka**

After Work Party (AWP) je namenjen podjetnim talentom, razvojnikom, raziskovalcem in kreativcem iz našega okolja, ki v sebi nosijo drznost, vizijo, ambicije in strast ter vidijo dlje. Idejo za podjetniški AWP smo v Primorskem tehnološkem parku oblikovali z namenom, da USTVARIMO skupnost* vseh tistih, ki imajo temelje za razvoj USPEŠNIH PODJETNIŠKIH ZGODB.

*Jedro skupnosti je sodelovanje med člani z vključevanjem zunanjih ljudi in partnerjev z namenom izmenjave mnenj in izkušenj, tudi porazov in iskanja rešitev, medsebojnega učenja, podpore itd. in vse je vezano na ENO LOKACIJO – na Primorski tehnološki park.

Dolgoročni cilj je USTVARJANJE množice na globalni trg usmerjenih PODJETIJ, ki združujejo najboljše kadre, razumejo kapitalsko povezovanje, izberejo strategijo rasti in so pripravljena prevzeti podjetniška tveganja. AWP Primorskega tehnološkega parka bo povezal vse stebre delovanja skupnosti in dosegel celostni vpliv na gospodarski razvoj naše regije.

❖ **Konference, seminarji, strokovna srečanja**

Strokovne vsebine, ki jih v okviru konferenc, seminarjev, strokovnih srečanj in podobnih dogodkov, pritegnemo v tehnološki park prispevajo k širjenju novega znanja, povezovanju kadrov in razvoju novih idej, produktov in podjetij. Zato si bomo prizadevali, da se v PTP odvija čim več tovrstnih dogodkov.

Ker je ekipa PTP majhna in strokovno ne more pokrivati vseh področij (od IKT, okoljskih tehnologij, novih materialov itd. do ekonomskih znanj), bomo vabili organizatorje, da prirejajo tovrstna srečanja v naših prostorih. Vključevali se bomo tudi kot soorganizatorji s ciljem, da pripeljemo strokovne vsebine, ki bodo prispevale k širjenju znanja in novih tehnologij med podjetniki.

3. Programi za krepitev podjetniške kulture in spodbujanje inovativnosti

❖ Promocija podjetništva in inovativnosti na Goriškem

Razvili bomo celovit mehanizem za spodbujanje razvoja inovativnosti in podjetniške aktivnosti v Goriški regiji, ki bo temeljil:

- na izvajanju intenzivne marketinške kampanje za identificiranje posameznikov in skupin z inovativnimi podjetniškimi idejami,
- promocijo storitev tehnološkega parka za start-up podjetja v začetnih fazah rasti, razvoju, internacionalizaciji in globalni rasti podjetij.

Kampanjo bomo organizirali in izvajali v kombinaciji s programi in projekti tehnološkega parka ter preko partnerskih povezav z drugimi subjekti lokalnega okolja ter nacionalnega podjetniško-inovativnega okolja.

❖ POPRI – podjetje za prihodnost

Projekt POPRI je razvil in vodi Primorski tehnološki park z namenom spodbujanja ustvarjalnosti, inovativnosti, znanosti, tehnike in podjetništva na območju Goriške regije. Na Goriškem ga izvajamo že 7 let zapored. Cilj projekta je snovanje in razvoj inovativnih idej, odkrivanje in razvoj perspektivnega kadra pri mladih kot dolgoročna investicija v nastajanje novih tehnološko usmerjenih podjetij ter novih delovnih mest za dolgoročno krepitev tehnološke in gospodarske moči regije.

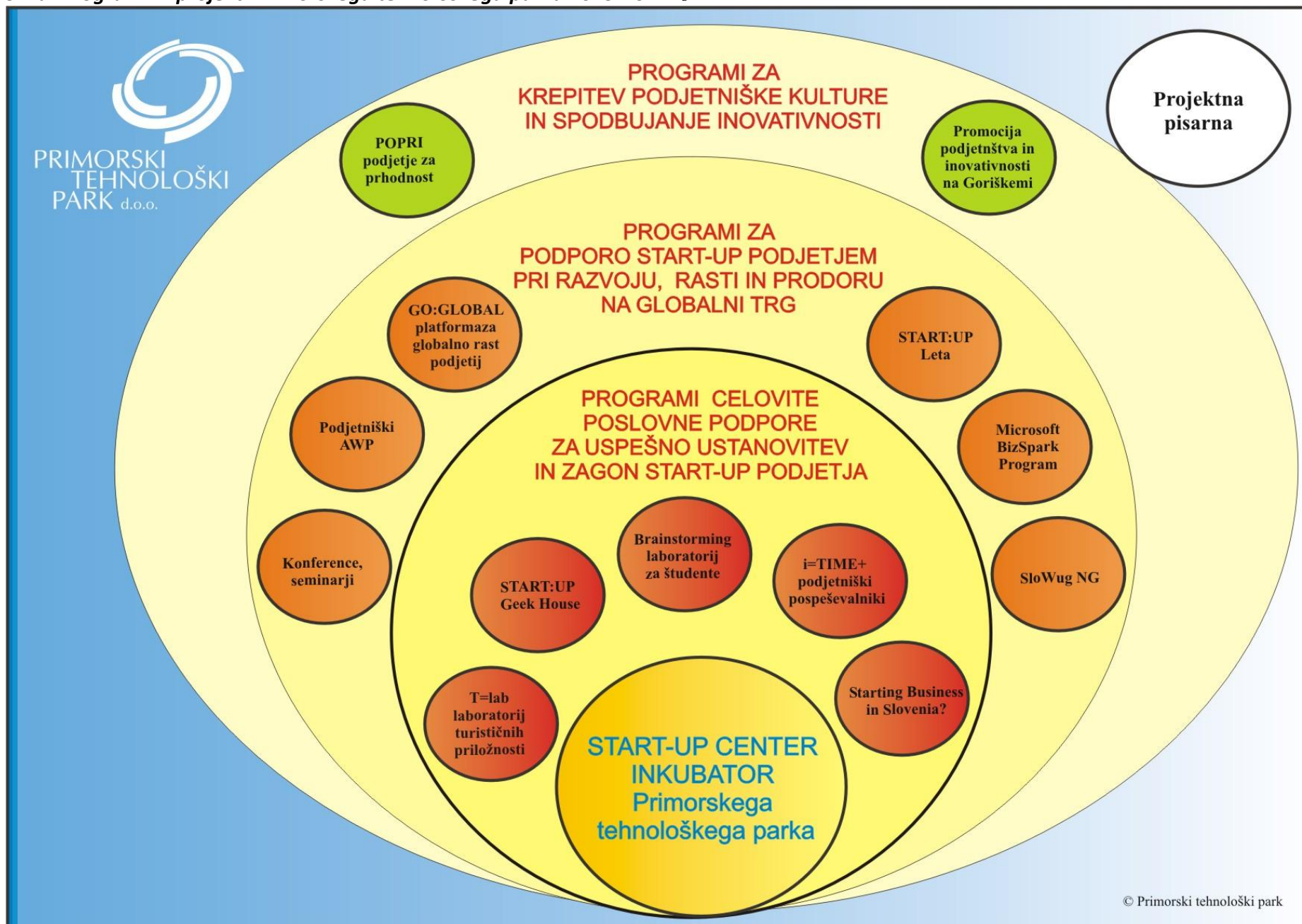
Partnerji projekta so še: *Zavod RS za šolstvo, OE Nova Gorica, Zveza za tehnično kulturo Slovenije (ZOTKS) in osnovne šole.*

4. Virtualna projektna pisarna – priprava in vodenje novih projektov

Razvoj novih projektov in pridobivanje nacionalnih in evropskih sredstev za njihovo realizacijo je ena izmed pomembnih in stalnih nalog PTP.

Da bo delo čim bolj učinkovito, bomo organizirali virtualno projektno pisarno ter načrt za aktivno iskanje potencialnih partnerjev, vključevanje v konzorcije in pripravo novih projektov in prijav na razpise.

Slika: Programi in projekti Primorskega tehnološkega parka 2013-2014 →



6 Finančna struktura za izvedbo programov in projektov 2013-2014

V finančnem pogledu **obseg finančne konstrukcije ne odstopa od obsega preteklih let.**

Iz vsebinskega vidika pa **uvajamo v vrsto novih programov** in predvsem povezave na nacionalni ravni s ključnimi deležniki, ki soustvarjajo podjetniški ekosistem v Sloveniji. To nam bo omogočilo izvajanje novih vsebin in predvsem bolj kakovostne programe, s katerimi želimo doseči boljše učinke na razvoj novih podjetij in predvsem njihovo rast in razvoj v prihodnosti.

Tabela: Pregled stroškov po programih in posameznih projektih

PROGRAMI / projekti	Vrednost projekta	
	2013	2014
Programi celovite poslovne podpore za uspešno ustanovitev in zagon start-up podjetij	105.000,00 €	95.000,00 €
START-UP Center - INKUBATOR Primorskega tehnološkega parka	25.000,00 €	25.000,00 €
START:UP Geek House	15.000,00 €	15.000,00 €
iTIME+ podjetniški pospeševalnik	20.000,00 €	20.000,00 €
Starting Business in Slovenia?	5.000,00 €	10.000,00 €
T-lab – laboratorij turističnih priložnosti	20.000,00 €	20.000,00 €
Brainstorming laboratorij za študente	20.000,00 €	5.000,00 €
Programi za podporo start-up podjetjem pri njihovem razvoju, rasti in prodoru na globalni trg	55.000,00 €	55.000,00 €
START-UP Leta	20.000,00 €	20.000,00 €
GO:GLOBAL platforma za globalno rast podjetij	25.000,00 €	25.000,00 €
Microsoft BizSpark program	3.000,00 €	3.000,00 €
SloWug NG	1.000,00 €	1.000,00 €
Podjetniški AWP	3.000,00 €	3.000,00 €
Konference, seminarji, strokovna srečanja	3.000,00 €	3.000,00 €
Programi za krepitev podjetniške kulture in spodbujanje inovativnosti	45.000,00 €	45.000,00 €
POPRI – podjetje za prihodnost	30.000,00 €	30.000,00 €
Promocija podjetništva in inovativnosti na Goriškem	15.000,00 €	15.000,00 €
Program priprave in vodenja novih projektov	10.000,00 €	25.000,00 €
Projektna pisarna - snovanje novih projektov	5.000,00 €	5.000,00 €
Uvajanje novih projektov oz. širitve obstoječih projektov	5.000,00 €	20.000,00 €
Skupaj	215.000,00 €	220.000,00 €

7 *Financiranje izvajanja programov in projektov PTP*

❖ *Obseg in struktura financiranja programov PTP v preteklih letih*

- **Obseg financiranja za izvajanje programov v l. 2011:** 212.000 EUR (podoben obseg kot preteklih letih)
- **Struktura virov financiranja programov v l. 2011:**
 - o 52% (110.000 EUR) občini soustanoviteljici (OŠV 60.000 € + MONG 50.000 €)
 - o 31% (65.000 EUR) država preko JAPTI – Javne agencije za podjetništvo in tuje investicije
 - o 17 % (37.000 EUR) iz nacionalnih in mednarodnih razpisov.
- **Struktura virov financiranja v nekaj predhodnih letih (2009-2011) – podobna:**
 - o 50% občini soustanoviteljici (Mestna občina Nova Gorica in Občina Šempeter-Vrtojba),
 - o 35% država preko JAPTI – Javna agencija RS za podjetništvo in tuje investicije in
 - o 15% ostali domači in mednarodni razpisi.
- **Financiranje programov v l. 2012:**
 - o **85.000 EUR** (OŠV 15.000 € + MONG 70.000 €)
 - o **236.400 EUR** zamenjava stvarnega vložka za denarni je PTP

❖ *Obseg financiranja programov PTP s strani države*

- **Problematika varčevalnih ukrepov države 2012, 2013:**
 - o V l. 2012 tehnološki parki in inkubatorji v Sloveniji prvič brez podpore države.
 - o **Izpad prihodkov v višini ca 65-70.000 EUR oz. 35% obsega virov za izvedbo programov.**
 - o V l. 2013 in 2014 nacionalni razpis za sofinanciranje dejavnosti tehnoloških parkov in inkubatorjev ni predviden, je pa načrtovan razpis INO13-14, ki bo odprt za vse gospodarske družbe, tehnološke parke, inkubatorje in zasebne zavode. Iz tega naslova bi po ocenah lahko pridobili ca 30.000 EUR.

❖ *Mednarodni razpisi:*

- Snovati **zapiranje finančne konstrukcije za izvajanje programov PTP na osnovi mednarodnih razpisov je tvegano**, saj bi to pomenilo, da gradimo finančno konstrukcijo na več neznanih spremenljivkah:
 - o ne vemo kdaj bodo in ali sploh bodo objavljeni razpisi,
 - o ne vemo za katere vsebine bodo razpisi objavljeni,
 - o ni znano kolikšen bo razpisan obseg sredstev
 - o ne vemo kolikšen obseg bo mogoče pridobiti za posamezne projekte
 - o tvegano je napovedati ali bodo prijave na razpise uspešne
 - o če bodo prijave uspešne, ne vemo, kdaj bo priliv (zamiki pri plačilu realizacije 1,5-3 leta).
- PTP se letno v povprečju prijavi na 6 mednarodnih razpisov.
- V zadnjih 4-ih letih je bil uspešen samo v 1 prijavi (vrednost za PTP: 63.000 EUR; glavnina prilivov v l. 2014-2015).
- V l. 2012 je bilo odprtih manj mednarodnih razpisov, uspeli smo se prijaviti le na 2 (oba IPA Adriatic strateški).
- V l. 2013 ni pričakovati novih razpisov (v januarju smo se prijavili na razpis 7. OP s Science park Madrid).
- **Odpira se nova EU perspektiva 2014-2020**, kjer bodo sredstva predvidena za spodbude za SME in ustvarjanje novih delovnih mest ter konkurenčnosti gospodarstva. Predvidevamo, da bo več možnosti za prijave na mednarodne razpise.

8 Predlog financiranja izvajanja programov in projektov PTP

❖ *Financiranje programov iz najemnin ni možno*

Izhodišča – poslovna stavba tehnološkega parka (v lasti MONG in OŠV):

- **1. faza obnove I. 2004:**
 - o MONG in OŠV: kupita zemljišča in stavbo (hala – skladiščni prostor)
 - o EU sredstva sklada PHARE: obnova 1. nadstropja; pridobitev 4.960 m² bruto uporabnih površin
- **I. 2006:** pogodba o najemu med PTP ter MONG in OŠV (**dogovor, da PTP investira v obnovo in dograditev**); kasneje dogovor, da **PTP plačuje najemnino** obema občinama **skupaj 1 EUR/leto**
- **2. faza obnove I. 2007:**
 - o PTP pridobi EU sredstva sklada ESSR (32,9% investicije)
 - o PTP najame posojilo pri banki (68,1% investicije): 2,06 mio EUR; vračilo do I. 2022
 - o PTP pridobi dodatne površine za oddajo (skupaj 8.350 m² bruto uporabnih površin; tj. za 3.390 m² več)
- **PTP odplačuje kredit za 2. fazo obnove (povečanje površine):** G+o= ca 15.500 EUR /mesec (186.000 EUR/leto)
- **Prihodki iz najemnin:** ob predpostavkah 75% zasedenost in 85% plačilna disciplina): 16.700 EUR/mesec oz. **200.800 EUR/leto;**
 - o odplačevanje posojila,
 - o redno vzdrževanje stavbe,
 - o stroški izterjav in plačilne nediscipline (obratovalni stroški, DDV).

❖ *Financiranje programov s strani lokalnih skupnosti*

Izhajajoč iz namena ustanovitve PTP predlagamo, da lokalne skupnosti finančno podprejo izvajanje programa PTP in s tem omogočijo zagotavljanje izpolnjevanja poslanstva tehnološkega parka (**skrb za nastanek, delovanje in rast inovativnih tehnološko najzahtevnejših podjetij**).

Obseg potrebnega financiranja za uresničitev programa za I. 2013 znaša 215.000 EUR. Iz naslova mednarodnega projekta T-lab bo PTP prejel v I. 2013 skupaj 3.000 EUR, iz naslova razpisa INO 13-14, ki še ni objavljen pa ocenjujemo, da bi v I. 2013 lahko prejeli ca 30.000 EUR. Lokalnim skupnostim tako predlagamo, da za izvajanje programov PTP v I. 2013 namenijo skupaj 182.000 EUR.

Doslej se je vodstvo PTP vsakokrat posebej dogovarjalo z občinami ustanoviteljicami o obsegu financiranja.

Za zagotavljanje učinkovitosti delovanja in doseganja rezultatov PTP bi bilo nujno potrebno doreči sistematičen način financiranja tehnološkega parka, v katerem bi se lokalne skupnosti dogovorile o obsegu in ključu medsebojne razdelitve financiranja.

PRIPRAVILA:

Tanja Kožuh, v.d. direktorice

tanja.kozuh@primorski-tp.si

Primorski tehnološki park

Vrtojba, 16.1.2013